

31.442
2437
C.2

การศึกษาเรื่อง
การเลือกอาชีพ และ เหตุผลในการเลือกอาชีพ

ของ

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้น มศ. 3 มศ. 5 ทุกภาคของประเทศ

สำนักสารสนเทศกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921875, 3916068

โดย

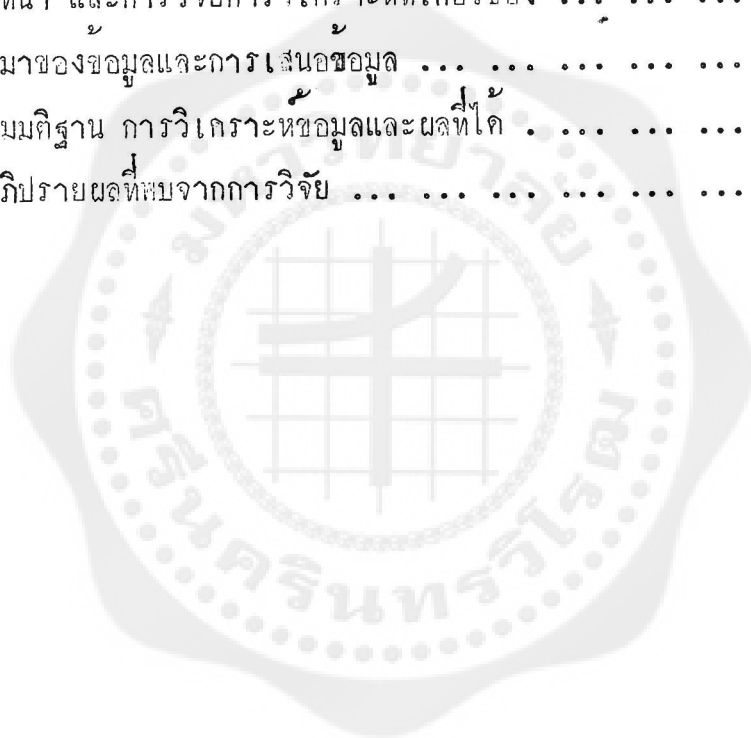
บุญถึง แน่นหนา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

13 ก.ค. 2520

สารบัญ

		๒
		หน้า
บทที่ 1	คำนำ	1
บทที่ 2	บทนำ และการวิจัยการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง ที่มาของข้อมูลและการเสนอข้อมูล	2
บทที่ 3	ที่มาของข้อมูลและการเสนอข้อมูล	6
บทที่ 4	สมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลและผลที่ได้	16
บทที่ 5	อภิปรายผลที่พบจากการวิจัย	24

บทที่ 1

กาน้ำ

การศึกษาค้นคว้า เป็นหน้าที่สำคัญของผู้สนใจการศึกษาในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่หันมาสอนคนให้ออกไปเป็นครูควายแล้ว ยิ่งมีความสำคัญเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ ทั้งนี้เพราะเรื่องของการศึกษาปัญหาทางการศึกษา เรามีอาจเห็นโคควายตา แต่เพียงอย่างเดียว การเห็นควายตา การสัมผัสควายมโนภาพนั้น อาจผิดพลาด เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเพียงสมมติฐานที่เราตั้งขึ้นในใจ ซึ่งผสมผสานกับประสบการณ์ที่ไคยมาแล้วเป็นเวลานาน

การศึกษาน่าจะได้นำวิธีการวิทยาศาสตร์เข้ามาใช้ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่เราตั้งไว้ในใจซึ่งเกิดมาจากประสบการณ์ยาวนานในการเป็นครูของเรา จะทำให้เรามั่นใจ ว่าสมมติฐานของเราถูกต้องหรือไม่ประการใด

ผลงานของคุณควานี้ แม่ว่าจะสั้นแต่คุณควาไค้ทำตามตามขบวนการตั้งกล่าวแล้ว และก็ได้รับคำตอบ ตามที่คุณควาไค้ตั้งสมมติฐานไว้ ตั้งแต่มคุณควาเริ่มเป็นครูใหม่ ๆ

หวังว่าการควานี้ในครั้งนี้นี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา บางไม่มากก็น้อย

บุญถึง แน่นหนา

14 พฤศจิกายน 2517

บทที่ 2

บทนำ และการวิจัย การวิเคราะห์ ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อ พ.ศ. 2500 ผู้เขียนได้ศึกษาการเลือกอาชีพ เปรียบเทียบกับโอกาสการเลือกอาชีพของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างของจังหวัดชลบุรี ในระดับ ม.3 (ป.7 ปัจจุบัน) และ ม. 6 (มศ. 3 ปัจจุบัน) ปรากฏว่านักเรียนชายสนใจในการเป็นทหาร ตำรวจ มากกว่าอย่างอื่น โดยเด็กสำคัญว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ส่วนนักเรียนหญิงนั้น ส่วนใหญ่สนใจในการเป็นครู และพยาบาล เพราะแต่งกายสะอาดเรียบร้อย¹

ผู้เขียนเป็นผู้ที่มีความสนใจ เรื่องอาชีพอยู่ตลอดเวลา เพราะมีความเข้าใจว่า คนที่มีอาชีพมั่นคงเหมาะสมกับตัวเองแล้ว ย่อมนำความสุขพื้นฐานมาสู่ตนเองและครอบครัวได้ หากทุกคนในสังคมในชาติอยู่ดีมีสุข เพราะประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับคนแล้ว เป็นที่หวังว่าประเทศชาติอันเป็นส่วนรวมนั้น จะอยู่ดีมีสุขด้วย

จากที่ผู้เขียนได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนในจังหวัดชลบุรีที่กล่าวมาแล้ว นั้น นับจากเวลานั้นถึงวันนี้ นับเป็นเวลาได้ 17 ปี ยิ่งทำให้ผู้เขียนมีความสนใจว่า ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนในครั้งนั้นกับครั้งนี้ได้เปลี่ยนแปลงไป หรือไม่

จริงอยู่ในการศึกษานั้น เป็นการศึกษานางจำกัดของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีอาจจะนำมาเปรียบเทียบกับการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งได้ตัวเลขจากกลุ่มตัวอย่างของทุกภาคของประเทศ จะอย่างไรก็ตามผู้เขียนก็ยังปรารถนาที่จะศึกษา จึงเป็นเครื่องยืนยัน นิสัยของผู้เขียนเองว่าเป็นผู้ที่สนใจเรื่องอาชีพอยู่ตลอดเวลา

*ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2517) เป็นปีที่มีเหตุการณ์ประท้วงของผู้ใช้แรงงานอยู่เป็นอันมาก เช่น กรรมกรโรงงานทอผ้า พนักงานโรงแรม ฯลฯ หยุดงานประท้วงเพื่อเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ อยู่เป็นอันมาก รวมทั้งความดิ้นรนในสถาบันอาชีวศึกษา เหตุการณ์รุนแรงเช่นนี้ ไม่เคยมีมาก่อน เหตุการณ์ก็เป็นเครื่องชี้บอกถึงการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าใหม่ของวงการธุรกิจ และการประกอบการ

1

Boon Thung Nannar " Occupational Choices Compared with Occupational Opportunities of Selected Students from Chonburi.

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ลงทุนทางการศึกษาสูง จากยอดเงินงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. 2517 ที่ผ่านมานี้มีงบประมาณการศึกษา 6,933 ล้านบาท เกือบ 20 % ของงบประมาณทั้งหมดของประเทศ² เมื่อคำนวณเฉลี่ยเป็นรายหัวโดยส่วนรวมแล้ว ในระดับชั้นประถมศึกษา ประมาณ 500 บาทต่อคน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ประมาณ 1,000 บาทต่อคน ระดับอุดมศึกษาสาขาสังคม ประมาณ 6,000 บาทต่อคน ส่วนเฉพาะวิชาแพทย์ ประมาณ 20,000 บาทต่อคน³ สำหรับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เขียนได้คำนวณเอง โดยเฉลี่ย ประมาณ 10,000 บาทต่อคน

สถานศึกษาในปัจจุบัน ลักษณะหนึ่งคล้ายโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าออกมาสินค้าทุกหน่วยเมื่อผลิตออกมาแล้ว ก็มีหนึ่งสื่อรับรองสินค้ากำกับมาด้วย ถ้าเป็นโรงงานอันคับคั่ง ๆ (โรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา) ก็มักจะระบุว่าผลิตผลนั้นอยู่ในระดับใด ลงท้ายก็อวยพรให้เจริญรุ่งเรือง ถ้าเป็นโรงงานระดับสูง นอกจากจะระบุระดับของสินค้าแล้วยังระบุศักดิ์และสิทธิของผลผลิตนั้นด้วย

องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านทรงตั้งสอนว่า ความต้องการ นั้นเป็นตัณหา เป็นกิเลส หรือเครื่องเศร้าหมอง ทำให้เวียนว่ายตายเกิดไม่รู้จักสิ้นสุด การสอนของพระองค์ จึงพยายามให้คนลดความต้องการลง สำหรับพระภิกษุสงฆ์นั้น พระพุทธเจ้าท่านยังจำกัดความต้องการลงไปมากกว่าคนธรรมดาโดยทรงบัญญัติไว้ ให้มีได้เพียง 4 อย่าง คือ เครื่องนุ่งห่ม (ผ้าบังสกุล), ที่อยู่อาศัย (โกนไม้), อาหาร (บิณฑบาตร), และยารักษาโรค⁴ สิ่งเหล่านี้ท่านเรียกว่าความจำเป็น 4 อย่างของพระภิกษุ

² เอกสารงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. 2517

³ สถิติจากกองแผนงาน, สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

⁴ หนังสือนวโกวาท เรื่องความจำเป็น 4 อย่างของพระภิกษุ

ความต้องการนี้ ไม่มีที่สิ้นสุด นักวิจัยฝ่ายตะวันตก ให้ความเห็นว่าเป็นสัตว์
ที่ไม่มีความต้องการ (WANTING ANIMAL) เมื่อสนองความต้องการอย่างหนึ่งของตนได้
สำเร็จแล้ว ความต้องการอันก็เกิดตามขึ้นมาทันที ขบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุด ตลอดเนื่องตั้งแต่เกิด
จนตาย⁵

ความต้องการของมนุษย์นั้น มีขั้นหรืออันดับมนุษย์ต้องสัมผัส ประสงค์ ความต้องการอันกับ
ขั้นตนเสียก่อน จึงไปทำให้ความต้องการขั้นสูงขึ้นไปสัมผัส ประสงค์ การกระทำของมนุษย์จะไม่ข้ามขั้น
สัมผัสว่า ความหิว ทำให้คนเกิดความต้องการหาอาหาร ความเมื่อยล้า ทำให้คนเกิดความต้องการ
นอนหลับ ในกรณีนี้ ความต้องการอาหาร จะอยู่อันดับตน การต้องการหลับนอนเป็นอันดับต่อไป
ถ้าเรายังไม่สามารถทำให้หิวอีกได้ เราก็จะนอนไม่หลับ ไม่มีใครนอนหลับทั้ง ๆ ที่หิวยังหิวอยู่
เพราะมนุษย์ข้ามขั้นไม่ได้ ดังกล่าวแล้ว

มาสโลว์ (MASLOW) ได้ตั้งทฤษฎีอันดับขั้นของความต้องการ (Maslow's Theory of
Needs Hierachy)⁶ เริ่มด้วยความต้องการพื้นฐาน อาหาร, ที่อยู่อาศัย, ยารักษาโรค ขึ้นไป
เป็นขั้น ถึงมนุษย์ต้องการเกียรติและชื่อเสียง มนุษย์ต้องทำตามลำดับขั้นดังกล่าวมาแล้ว

พิณพิลาได้ ชาวงามเมืองสุพรรณ สอนหนุ่มพลายแก้ว ชาวเมืองเดียวกัน
พิณพิลาไล้พูดออกมาตามความรู้สึก ".....อกขาวคอกนะเจ้าชีวิตวาย ไม่ตายคอกเพราะอด
เสนา....."⁷

ความต้องการอาหารเป็นความต้องการพื้นฐานอันดับตน ของความต้องการทั้งปวง
เมื่อมนุษย์ยังไม่สนองความหิวได้ ความรักก็ไม่มาจะเกิด อย่างพิณพิลาไล้บอกพลายแก้ว

ในปัจจุบันประเทศที่มีการปกครองประชาธิปไตย กำลังหากระแวงว่า ถ้าไม่สามารถ
ตอบสนองความหิวโหย ของชนในประเทศนั้น ๆ ได้ ประชาธิปไตยที่มีอยู่อาจจะวิบัติได้

5 Douglas, McGregor " The Human Side Enterprice " Fifth Anniversary Convocation
of the School of Industrial Mannagement, Cambridge, April, 9, 1975

6 Stephen "Educational Psychology " pp. 483, 514

7 หอสมุดแห่งชาติ "เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน " ตอนที่ 4

ได้มีผู้วิจัยไว้มากมาย โดยเฉพาะ ฟรังซิสเควันตูกแสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมที่ต่าง ๆ กันไม่มีอิทธิพลเหนือชั้นอันดับของความต้องการ (Hierarchy of Needs)⁸ ทั้งนี้หมายความว่าชาติใดเผ่าใด มนุษย์ทุกคนต้องดำเนินไปตาม ลำดับขั้นแห่งความต้องการของ มัสโลว์ (Maslow) ดังที่กล่าวมาแล้วแต่ต้น

ในสภาพปัจจุบันของสังคม โดยทั่วไปแล้ว กุประหนึ่งว่ากำลังเร่งใหญ่คนมีความต้องการ เพื่อยกระดับขั้นของความชุ่มเชียว หรือรามาากขึ้น ดังที่จะเห็นการโฆษณา ทางสื่อสารมวลชน สินค้า บางชนิดก็อาจใช้สอยเพื่อบำบัดความต้องการใดอย่างก็แล้ว แต่ก็ยังมีผู้ผลิตที่คิดก้าวหน้าขึ้นไปอีก ความที่ว่านี้เป็นส่วนเกิน ที่เป็นความชุ่มเชียวความหรูหรา

การจะได้อะไรชุ่มเชียวหรูหราเหล่านี้มาใครแต่ละผู้ ก็ต้องไขเงินแลกเปลี่ยนมา คนจะได้เงินมากก็ต้องทำงานหมายถึงอาชีพ

เมื่อปัจจุบันนี้เราไม่อาจจะหลีกเลี่ยงความชุ่มเชียวได้ เราก็ต้องรับทำงาน เพื่อหาเงินมาให้ได้ ฉะนั้น อาชีพจึงเป็นสาระสำคัญของชีวิตในปัจจุบัน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ดังที่กล่าวมาแล้วแต่ต้น อาชีพมีความสำคัญ ทำให้บุคคลมีรายได้ เพื่อจะได้อรรถหา สิ่งต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการ ที่เกิด กับ เป็นลูกโซ่ ต่อเนื่องกันตั้งแต่เกิดจนตาย ได้ หากผู้ใดทำจัดความต้องการอยู่ใน 4 อย่าง ที่พระพุทธเจ้ากำหนดไว้ให้พระสงฆ์ประพฤติแล้ว อาชีพก็จะไม่จำเป็นแก่บุคคลเหล่านั้นมากนัก

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นครู มีความสนใจ เด็กหนุ่มสาวที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ว่าเด็กหนุ่มสาวเหล่านั้น มีความรู้สึกนึกคิด ในการเลือกอาชีพต่าง ๆ อย่างไร พุ่ที่รัฐได้ลงไป ในทางการศึกษา นั้น ใดผลคุ้มกาหรือไม่ประการใด

การศึกษาเรื่องอาชีพในครั้งนี้ แม้ว่าจะได้ตั้งสมมติฐานไว้แคบ แต่ก็หวังเป็นอย่างมาก จะทำให้ได้เห็นภาพการเลือกอาชีพของเด็กหนุ่มสาวในเขตต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีรูปร่างอย่างใด ผลของการศึกษา อาจเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการศึกษา หรือการปรับปรุงการเรียนการสอน ในโรงเรียนได้อีกโสดหนึ่งด้วย

บทที่ 3

ที่มาของข้อมูล และการเสนอข้อมูล

ข้อมูลนี้ ผู้เขียนมิได้ไปรวบรวมมาเอง แต่ได้รับความอนุเคราะห์จาก ดร.พจน์ สะเพียรชัย ซึ่งได้ให้สิทธิขั้นปริญญาโท ออกไปรวบรวมมา ในระหว่าง พ.ศ. 2512 - 2515 ผู้เขียนมีความสนใจเรื่องเหล่านี้อยู่แล้ว จึงได้อาสา นำข้อมูลนี้มาวิเคราะห์ ในสถานที่ผู้เขียนสนใจ

ผู้เขียนขอขอบคุณ ดร. พจน์ สะเพียรชัย ไว้ ณ ที่นี้ด้วย ที่ได้ให้ข้อมูลมา ลำพังที่ผู้เขียนจะไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองนั้น คงสุกวิสัยที่จะออกไปทำได้

วิธีเก็บข้อมูล ปฏิบัติดังนี้

1. เครื่องมือ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วยการสัมภาษณ์ การสร้างแบบสอบถามทำเป็น 2 ตอน ตอนแรก สร้างเป็นแบบคำถามปลายเปิด เพื่อให้นักเรียนตอบคำถามลงไปในปลายเปิด นำไปทดสอบนักเรียน มศ. 3 และ มศ. 5 ประมาณ 400 คน ของแต่ละภาคของประเทศ แล้วนำคำถามปลายเปิดนั้นมาสร้างเป็นแบบสอบถาม แล้วนำไปทดสอบอีกครั้ง เพื่อหาความเชื่อมั่น เมื่อได้ความเชื่อมั่นที่พอใจแล้ว ได้ใช้เป็นแบบสอบถามที่แท้จริงต่อไป สาระสำคัญของแบบสอบถาม ว่านักเรียนจะเลือกอาชีพใดและเหตุผลของการเลือกอาชีพนั้น

2. การแบ่งเขต การแบ่งเขตสำรวจนั้น ถัดภาคตามภูมิศาสตร์ เป็นหลักสำคัญ แบ่งได้ออกเป็น 5 เขต คือ (1) กรุงเทพมหานคร (2) ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) (3) ภาคเหนือ (4) ภาคใต้ และ (5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) สำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอนในระดับ มศ. 3 และ มศ. 5 ทุกจังหวัดในทุกเขต แล้วหาอัตราส่วนของโรงเรียนและจังหวัดในเขต จากนั้นจึงสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) หาโรงเรียนโดยใช้ตารางสุ่ม (Random Digits Table) เมื่อได้กลุ่มตัวอย่าง (Sample) เป็นโรงเรียนตามที่ต้องการแล้ว จึงสุ่มตัวอย่าง นักเรียนในโรงเรียนนั้น ให้ได้อัตราส่วนเท่ากับอัตราส่วนของโรงเรียนและจังหวัดที่กล่าวแล้ว รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นทั่วประเทศได้ 9794 คน

ในทางปฏิบัติจริงได้คัดบางอาชีพที่นักเรียนเลือกน้อย ที่จะไม่มีความสำคัญต่อการศึกษาออกไปบ้าง ฉะนั้น จึงเหลือจำนวนนักเรียน 9511 คน

ข้อมูลที่ได้ ข้อมูลที่ได้ ได้นำมาจัดหมวดหมู่ตามอาชีพที่เลือก และเหตุผลในการเลือก อาชีพที่กลุ่มตัวอย่างเลือกมี 38 อาชีพ และเหตุผลในการเลือกอาชีพลำดับนั้น 13 เหตุผล

(ก) อาชีพ 38 อาชีพ มีดังนี้

- (1) ครู (2) ค้าขาย ธุรกิจ บัญชี (3) ช่างกล ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์
ช่างก่อสร้าง (4) พยาบาล (5) เกษตร ป่าไม้ ประมง (6) ทหาร (7) แพทย์ (8) วิศวกร ()
(9) ผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ (10) นักการเมือง นักปกครอง นักการทูต (11) เภสัชกร (12) ตำรวจ
(13) นักวิทยาศาสตร์ (14) สถาปนิก (15) เศรษฐศาสตร์ (16) นักหนังสือพิมพ์ ประชาสัมพันธ์
(20) ศัลยแพทย์ (21) นักออกแบบตกแต่ง (22) นักสำรวจ (23) พนักงานอนามัย (24) สัตวแพทย์
(25) ทันตแพทย์ (26) แอร์โฮสเตรส (27) นางแบบ (28) นักโบราณคดี (29) นักบินพลเรือน
(30) การเรือน (31) บรรณารักษ์ (32) ช่างซ่อมวิทยุโทรทัศน์ (33) จิตแพทย์ (34) ช่างตัดเสื้อ
(35) ไปรษณีย์ (36) นักร้อง นักดนตรี (37) ช่างถ่ายรูป (38) คอมพิวเตอร์

อาชีพบางอย่างคล้ายคลึงกัน เมื่อถึงกราวจัดหมวดหมู่ใหม่ ได้นำไปไว้หมวดเดียวกัน เช่น
(32) ช่างซ่อมวิทยุ ได้นำไปไว้ (3) ช่างกลช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ในจำนวน 38 อาชีพนี้
เหลือเพียง 17 อาชีพ (โปรดดูตารางที่ 3.1 ประกอบ)

(ข) เหตุผล 13 เหตุผลมีดังนี้

- (1) โอกาสที่จะมีงานทำเมื่อเรียนจบ (2) ความก้าวหน้าในอาชีพ (3) ความอิสระในการ
ทำงาน (4) ความสะดวกสบาย (5) เครื่องแบบที่นาสนใจ (6) รายได้ (7) เกียรติ (8) อำนาจ
(9) การยอมรับและยกย่องจากสังคม (10) การมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม (11) ความซื่อสัตย์ (12) ความยุติ
ธรรม (13) ความเสียสละ (โปรดดูตารางที่ 3.1 ประกอบ)

ในเขตภาคกลาง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ 2259 คน ลองลงมาเป็นภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ 2023 คน ส่วนภาคใต้และภาคเหนือได้น้อยที่สุด พอ ๆ กัน คือได้ภาคละประมาณ 1670 คน
(โปรดดูตารางที่ 3.1)

ในตารางที่ 3.1 นี้ ยังไม่ได้จำแนกอาชีพว่ามีอาชีพอะไรบ้าง เพียงแต่รวมยอดของผู้เลือก
อาชีพในแต่ละเขตว่ามีเท่าใด ส่วนเหตุผล

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียน มศ. 3 มศ. 5 ในการเลือกอาชีพ
 ทาง ๆ ตามที่สนใจ และเหตุผลของการเลือกอาชีพ โดยแบ่งออกเป็นเขต

5 เขต

เขต	จำนวนนักเรียน และเหตุผลในการเลือกอาชีพ													รวม (คน)
	(1) โอกาส ที่จะมี งานทำ เมื่อเรียน จบ	(2) ความ กลัว หน้าที่ ใน อาชีพ	(3) ความ วิตกกังวล ในการ สมัคร สอบ	(4) ความ วิตกกังวล เกี่ยวกับ อาชีพ	(5) ค่า ครองชีพ ที่ แพง เกินไป	(6) รายได้ ไม่ พอ	(7) ศึกษ เกี่ยวกับ อาชีพ	(8) อ่า งาน ไม่ มี	(9) การยอม รับการ อบรม และ พัฒนา ตนเอง	(10) การ มี ส่วน ร่วม ใน อาชีพ	(11) ความ รู้ เกี่ยวกับ อาชีพ	(12) ความ รู้ เกี่ยวกับ อาชีพ	(13) ความ เสีย ใจ ต่อ อาชีพ	
1. กรุงเทพมหานคร	466	460	160	21	9	141	101	7	39	220	87	52	118	1881
2. ภาคกลาง(ยกเว้น กทม.)	516	518	173	18	10	84	134	10	16	338	109	84	249	2259
3. ภาคเหนือ	317	350	127	17	6	48	83	5	14	306	67	29	248	1671
4. ภาคใต้	450	362	150	20	11	61	71	8	26	226	89	57	146	1677
5. ภาคตะวันออกและจังหวัด	535	458	94	16	25	62	193	11	22	273	108	47	179	2023
	2338	2148	704	92	61	396	582	41	117	1361	460	269	940	9511

ในการเลือกอาชีพนั้น โดยแยกแล้ว 13 เหตุผล เหตุผลสำคัญที่มีเลือกมากที่สุดได้แก่ (1) โอกาสที่จะมีงานทำ
 เมื่อเรียนจบแล้ว เหตุผลที่เลือกน้อยที่สุดหรืออันดับรองที่สุดได้แก่ (8) อื่นๆ

เมื่อพิจารณาถึงอาชีพ ทั้ง 17 ชนิดแล้ว นักเรียนแต่ละภาคเลือกแตกต่างกันไปบ้าง
 อาชีพที่นิยมเลือกมากที่สุดได้แก่ครู ส่วนอาชีพที่เลือกน้อยที่สุด ได้แก่ (17) นักสังคมสงเคราะห์
 อาชีพทั้งสองนี้น่าจะไปด้วยกันได้ โดยลักษณะของงาน แคนิยมเลือกไม่เท่ากัน ทั้งนี้ อาจเพราะเหตุปัจจัย
 อื่น ๆ เช่น (1) โอกาสที่จะมีงานทำเมื่อเรียนจบ
 อาชีพที่ผู้เลือกลงลงมาได้แก่ (2) ค้าขาย บัญชี อาชีพนี้เมื่อพิจารณาเฉพาะเขตแล้ว
 เป็นอันดับที่หนึ่งของ กทม.

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักเรียน มศ.3 มศ.5 ในแต่ละเขต
 รวม 5 เขต เลือกอาชีพต่าง ๆ กันรวม 17 อาชีพ ดังนี้

อาชีพ	จำนวนนักเรียนที่เลือกในเขตต่าง ๆ					รวม (คน)
	กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคอีสาน	
1. ครู	334	990	897	755	1152	4128
2. ค้าขาย บัญชี	470	193	56	111	98	928
3. ช่างกล-ไฟฟ้า	168	272	136	150	169	895
4. แพทย์	129	118	114	66	58	485
5. พยาบาล	120	145	199	105	147	716
6. วิศวกร	105	94	65	75	41	380
7. เกษันกร	82	33	-	31	-	146
8. ผู้พิพากษา หนายความ	79	57	-	61	34	231
9. นักปกครอง นักการเมือง	69	43	-	42	20	174
10. ทหาร	66	165	59	95	160	545
11. เกษตร ช่างไม้	60	100	145	186	97	588
12. นักวิทยาศาสตร์	50	26	-	-	-	76
13. สถาปนิก	41	-	-	-	-	41
14. เสรมธุกร	35	-	-	-	-	35
15. นักหนังสือพิมพ์	32	-	-	-	-	32
16. ตำรวจ	27	23	-	-	47	97
17. นักสังคมสงเคราะห์	14	-	-	-	-	14
	1881	2259	1671	1677	2023	9511

การพิจารณาอาชีพและเหตุผลของการเลือกแต่ละเขต จากตารางที่ 3.1 และ 3.2

ที่ผ่านมา นั้น เป็นการพิจารณาส่วนรวมของการเลือกอาชีพและเหตุผลของการเลือกอาชีพ เพื่อเห็นภาพ
ทั้งภาพของกลุ่มตัวอย่างที่โครวบรวมมา

เพื่อประโยชน์ของการศึกษาคนควา จะได้อีกศึกษาถึงการเลือกอาชีพและเหตุผลของการเลือก
อาชีพ เป็นรายย่อยลงไป คือพิจารณาไปยังแต่ละเขต ทั้ง 5 เขต ดังนี้

(1) เขตกรุงเทพมหานคร มีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1881 คน อาชีพที่นักเรียนเลือกมากที่สุด
ได้แก่ ค้าขาย ธุรกิจ อาชีพที่สนใจน้อยที่สุดคือนักสังคมสงเคราะห์ เหตุที่เป็นเช่นนั้นอาจจะเป็นเพราะใน
ตารางที่ 3.3 แสดงการเลือกอาชีพและเหตุผลในการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน
มศ.3 มศ.5 ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร

อาชีพ	เหตุผลในการเลือกอาชีพ													รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	
ครู	79	64	8	4	1	10	23	1	9	85	12	9	29	334
1. ค้าขาย บัญชี	147	139	53	9	2	50	15	1	5	11	32	4	2	470
2. ช่างกล-ไฟฟ้า	54	55	14	2	1	17	5	-	-	10	8	2	-	168
3. แพทย์	16	29	4	-	1	12	7	-	5	22	2	2	29	129
4. พยาบาล	28	28	3	-	-	4	10	-	3	8	7	1	28	120
5. วิศวกร	24	33	10	1	-	10	2	-	2	21	2	-	-	105
6. เกษตรกร	34	16	6	-	-	12	5	-	-	6	-	-	3	82
8. ผู้พิพากษา นายความ	9	14	11	-	-	4	8	2	1	4	4	20	2	79
9. นักปกครอง การเมือง การทูต	8	13	9	-	-	3	9	-	4	16	4	1	2	69
10. ทหาร	8	14	-	1	3	2	6	1	1	3	10	3	14	66
11. เกษตร ป่าไม้	11	14	11	1	-	7	1	1	3	7	2	1	1	60
12. นักวิทยาศาสตร์	16	15	7	-	-	4	2	-	-	4	-	1	1	50
13. สถาปนิก	9	8	15	1	-	3	-	-	-	5	-	-	-	41
14. เภสัชกร	13	9	-	-	-	1	1	-	-	10	-	-	1	35
15. นักหนังสือพิมพ์	2	4	7	2	-	1	2	-	6	5	1	1	1	32
16. ตำรวจ	5	4	-	-	1	1	5	1	-	1	2	6	1	27
17. นักสังคมสงเคราะห์	3	1	2	-	-	-	-	-	-	2	1	1	4	14
รวม	466	460	160	21	9	141	101	7	39	220	87	52	118	1881

เมืองหลวงนั้น ตนจะส่งเคราะห์ตนเองก็ยากอยู่แล้ว ครั้งจะไปส่งเคราะห์คนอื่นก็ยิ่งจะเป็นไปไม่ได้

เมื่อพิจารณาเหตุผลของการเลือกอาชีพแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่ ถึง 466 คน (25 % ของนักเรียนทั้งหมด) มีเหตุผลของการเลือกอาชีพในข้อที่ (1) คือมีโอกาสที่จะมีงานทำ เมื่อเรียนจบ ส่วนเหตุผลที่รองลงมา เป็นข้อที่ (2) คือ ความก้าวหน้าในอาชีพ เหตุผลข้อนี้ มีนักเรียนเลือกถึง 460 คน (24% ของนักเรียนทั้งหมด) รวมเหตุผลทั้ง 2 ข้อ เกือบ 50 % ของนักเรียนทั้งหมด

เหตุผลที่น้อยที่สุด มีนักเรียนเลือกเพียง 7 คน (0.4 % ของนักเรียนทั้งหมด) มีข้อ(8) ใดแก่อำนาจและไมสนใจเกรงแบบของ (5)

(2) เขตภาคกลาง คังโคลงแล้วเขตภาคกลางนั้น ไม่นับรวมกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 2236 คน สนใจเลือก 13 อาชีพ ซึ่งเลือกน้อยกว่านักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ 4 อาชีพ

ตารางที่ 3.4 แสดงการเลือกอาชีพและเหตุผลของการเลือกอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน มศ.3 มศ.5 ในเขตภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

อาชีพ	เหตุผลในการเลือกอาชีพ													รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	
1. ครู	244	216	31	6	1	24	50	1	9	219	47	23	119	990
2. กายภาพ บัญชี	43	58	45	1	-	4	5	-	-	17	10	6	4	193
3. ช่างกล-ไฟฟ้า	68	96	28	8	-	26	15	-	-	16	12	1	2	272
4. แพทย์	20	21	5	-	-	3	9	3	-	20	3	1	33	118
5. พยาบาล	34	18	2	1	2	5	6	-	1	15	4	6	51	145
6. วิศวกร	23	26	8	1	-	11	3	-	1	12	4	4	1	94
7. ภูษิษกร	14	6	4	-	-	4	1	-	-	3	-	-	1	33
8. ผู้พิทักษ์ นายความ	3	7	4	1	-	2	4	3	2	3	3	24	1	57
9. นักปกครอง การเมือง การทูต	8	8	2	-	-	2	3	2	3	7	2	6	-	43
10. ทหาร	32	32	1	-	7	2	32	1	-	6	17	7	28	165
11. เกษตร ป่าไม้	17	17	37	-	-	1	2	-	-	15	5	2	4	100
12. นักวิทยาศาสตร์	6	8	5	-	-	-	1	-	-	3	-	-	3	26
13. ตำรวจ	4	5	1	-	-	-	3	-	-	2	2	4	2	23
	516	518	173	18	10	84	134	10	16	338	109	84	249	2259

อาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด ได้แก่ ครูและช่าง เหตุผลสำคัญ เหมือนกันกับนักเรียนในกรุงเทพมหานคร คือส่วนใหญ่มีเหตุผลของที่ (1) และ (2) คือ โอกาสที่จะมีงานทำและมีความก้าวหน้าในอาชีพ ลองลงไปใกล้แถมลงในของ (10) คือ ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เหตุผลที่นักเรียนสนใจน้อยที่สุดได้แก่ เหตุผลของ (5) เครื่องแบบที่น่าสนใจ และของ (8) อำนาจ

โดยสรุปแล้ว แม้ว่านักเรียนในเขตภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) จะเลือกจำนวนอาชีพน้อยกว่า นักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร แต่เหตุผลในการเลือกชั้นใกล้เคียงกัน คือต้องการมีงานทำ ต้องการความก้าวหน้าในชีวิต ไม่ชอบเครื่องแบบ และไม่ชอบอาชีพที่มีอำนาจ

(3) เขตภาคเหนือ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในเขตภาคเหนือ 1671 คน เลือกอาชีพอยู่ 8 ชนิด นับว่าเลือกชนิดของอาชีพน้อยกว่าทุกเขต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนในภาคเหนือไม่ได้ติดต่อกับภายนอก เท่าเขตภาคอื่นในพื้นที่หมายถึงทางการคมนาคมและทางสื่อสารมวลชนด้วย

ตารางที่ 3.5 แสดงการเลือกอาชีพและเหตุผลของการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน มศ.3 มศ.5 ในเขตภาคเหนือ

อาชีพ	เหตุผลในการเลือกอาชีพ													รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	
1. ครู	205	176	37	10	2	17	45	3	11	28	35	23	111	897
2. คารขาย บัญชี	21	20	8	1	-	2	-	1	-	-	3	-	-	56
3. ช่างกล-ไฟฟ้า	36	41	17	2	1	11	4	-	-	10	11	1	2	136
4. แพทย์	16	18	10	1	-	4	6	-	1	14	-	1	43	114
5. พยาบาล	36	36	1	-	2	5	7	-	2	32	4	2	72	199
6. วิศวกร	19	16	6	1	-	5	1	-	-	10	3	1	3	65
7. ทหาร	10	8	1	2	1	-	14	1	-	2	2	1	17	59
8. เกษตร ป่าไม้	28	35	47	-	-	4	6	-	-	16	9	-	-	145
รวม	371	350	127	17	6	48	83	5	14	306	67	29	248	1671

นอกจากอาชีพครูแล้ว นักเรียนในภาคเหนือสนใจอาชีพเกษตรและป่าไม้มากเป็นอันดับสอง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความตื่นตัว ที่รัฐบาลมีองค์การต่าง ๆ ไปช่วยเหลือในด้านเกษตร มีสถาบันการศึกษา ในด้านนี้มานาน ผลผลิตทางเกษตรก็ชนิดแปลก ๆ ที่เด่นกว่าภาคอื่นผลิตได้ สิ่งเหล่านี้อาจเป็นเครื่อง กระตุ้นสำคัญ

ในคานของเหตุผลในการเลือกอาชีพแล้ว นักเรียนเลือกของ (1) และ (2) สูงเหมือน ภาคอื่นที่กล่าวมาแล้ว แต่มีเหตุผลของเด็กเมืองเหนือที่น่าสนใจ เด็กเมืองเหนือเลือกอยู่ในอันดับสูง ลงลงมาได้แก่ของ (10) การมีส่วนพัฒนาสังคม และของ (13) ความเสียสละ

เหตุผลที่นักเรียนในเขตภาคเหนือสนใจน้อยที่สุด ก็เหมือนกับนักเรียนในภาคกลาง คือ ของ (5) เครื่องแบบที่น่าสนใจ และของ (8) อำนาจ

โดยสรุปแล้ว การเลือกอาชีพของเด็กเมืองเหนือค่อนข้างจะแตกต่างไปจากเด็กภาคกลาง เล็กน้อย แต่จริงอย่างไร จะไปทดสอบในทางสถิติต่อไป

(4) เขตภาคใต้ นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างนี้มีจำนวน 1677 คน เลือกอาชีพ 11 อาชีพ ซึ่งมีจำนวนพอ ๆ กับอาชีพที่เด็กในภาคกลางเลือก แต่ก็มีจำนวนมากกว่าภาคเหนือ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ภาคใต้ติดต่อกับภายนอกใกล้ชิดกว่าเหมือนภาคกลาง สำหรับเหตุผลในการเลือกนั้น ค่อนข้างเหมือน

ตารางที่ 3.6 แสดงการเลือกอาชีพ และเหตุผลการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน มศ.3 มศ.5 ในเขตภาคใต้

อาชีพ	เหตุผลในการเลือกอาชีพ													รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	
1. ครู	220	159	35	11	3	16	26	1	12	144	44	16	68	755
2. คหราช มัธยมศึกษา	37	24	13	4	-	11	2	-	3	3	8	1	5	111
3. ช่างกล-ไฟฟ้า	39	50	25	4	-	6	6	3	1	5	8	1	2	150
4. แพทย์	13	7	9	-	-	3	5	-	1	13	1	2	12	66
5. พยาบาล	40	11	2	-	1	1	3	-	-	15	1	2	29	105
6. วิศวกร	17	23	9	-	-	10	2	-	1	8	3	1	1	75
7. เกษตรกร	13	6	3	-	-	2	-	-	-	5	1	-	1	31
8. ผู้พิพากษา หน่วยงาน	7	8	8	-	-	3	1	1	2	7	3	19	2	61
9. นักปกครอง การเมือง การทูต	6	7	3	-	-	-	8	-	2	8	-	5	3	42

10. ทหาร	15	23	3	-	7	3	12	2	1	4	7	2	16	95
11. เกษกร ป่าไม้	43	44	40	1	๓	6	6	๑	3	14	13	8	7	186
รวม	450	362	150	20	11	61	71	8	26	226	89	57	146	1677

ในภาคกลาง คือต้องการมีงานทำเมื่อเรียนจบแล้ว ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ สิ่งที่เกี่ยวข้องคือ เครื่องแบบ และอำนาจ

(5) เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีนักเรียน 2023 คน เลือกจำนวนอาชีพใกล้เคียงกัน เขตภาคกลาง เท่ากับเขตในภาคใต้ และมากกว่าภาคเหนือ ถึงกล่าวแล้วแต่คน ทั้งนี้ เพราะภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบัน การคมนาคมสะดวก ผู้คนโคจรเห็นมาก

ตารางที่ 3.7 แสดงการเลือกอาชีพและเหตุผลของการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน มศ.3 มศ.5 ของโรงเรียนในเขตภาคอีสาน

อาชีพ	เหตุผลในการเลือกอาชีพ													รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	
1. ครู	306	261	40	8	10	24	115	6	13	196	59	20	94	1152
2. ศึกษาย บัญชี	35	22	8	-	-	13	3	1	1	4	8	-	3	98
3. ช่างกล-ไฟฟ้า	52	50	16	6	-	12	10	-	-	10	12	-	1	169
4. แพทย์	6	15	3	-	-	2	8	-	2	5	3	2	12	58
5. พยาบาล	36	25	1	-	3	1	6	-	2	20	6	3	44	147
6. วิศวกร	11	8	8	-	-	5	4	-	-	5	-	-	-	41
7. ผู้พิพากษาทนายความ	3	5	2	-	1	-	2	2	1	2	-	15	1	34
8. นักปกครอง การเมือง	3	5	1	-	-	-	4	-	-	5	-	1	1	20
9. ทหาร	44	33	3	2	7	-	28	1	2	10	8	4	18	160
10. เกษกร ป่าไม้	26	23	11	-	2	5	4	1	1	15	3	2	4	97
11. ตำรวจ	13	11	1	-	2	-	9	-	-	1	9	-	1	47
รวม	535	458	94	16	25	62	193	11	22	273	108	47	179	2023

เหตุผลในการเลือกอาชีพนั้น ก่อนที่จะสอดคล้องกับภาคกลาง ก็คือต้องการมีงานทำ ความก้าวหน้า
ในอาชีพมากกว่าอย่างอื่น ไม่ประสงค์อำนาจ เครื่องแบบที่น่าสนใจเท่าใดนัก

โดยสรุปแล้ว นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างของทุกเขตภาค ยกเว้นกรุงเทพมหานคร
เลือกอาชีพครูเป็นส่วนใหญ่ เด็กในกรุงเทพมหานคร เลือกอาชีพค้าขายเป็นอันดับแรก ส่วนครู
มาที่สอง การเลือกอาชีพครูและค้าขาย ของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ สอดคล้องกับเหตุผลในการเลือก
มีสอง (1) โอกาสมีงานทำเมื่อเรียนจบ *และ (2) ไม่เห็นอาชีพอื่นที่ควรเลือก*

อาชีพครูในเขตภาคต่าง ๆ มีโอกาสจะเข้าทำงานได้มาก เพราะตามสถิติปัจจุบัน
ประเทศไทยมีคนใหม่เพิ่มขึ้นเบ็ดเสร็จปีละประมาณ 1,000,000 คน (3.2 % ต่อปี) ฉะนั้น
ในแต่ละปีต้องมีเด็กเข้าโรงเรียนใหม่ปีละ 1 ล้านคน คิดชั้นหนึ่ง 40 คน ดังนั้น ในปีหนึ่งต้อง
เปิดชั้นใหม่ 250,000 ชั้น ใช้ครูชั้นละ 1 คน เป็นอย่างน้อย ในปีหนึ่ง ๆ ต้องใช้ครูเพิ่มขึ้นอีก
250,000 คน ในข้อนี้ยังไม่ได้คิดทดแทนครูเก่าที่ตายและลาออก ซึ่งต้องมีจำนวนครูที่ต้องการเพิ่ม
ในแต่ละปีมากกว่า 250,000 คน

ตามที่กล่าวมานี้จะเห็นว่า โอกาสที่เด็กจะมีงานทำย่อมมากกว่าอาชีพอื่น นับว่า
สอดคล้องกับเหตุผล จึงนับได้ว่าเด็กได้เลือกอาชีพอย่างเป็นจริง (Realistic)

ส่วนในกรุงเทพมหานครนั้น เลือกอาชีพค้าขาย ก็นับว่าสอดคล้องกับเหตุผล เพราะปัจจุบัน
คนในนครหลวงมีพลเมือง 4.5 ล้านคน นับว่าเป็นเมืองใหญ่ การค้าขายย่อมมีโอกาสทำได้มากกว่า
อาชีพอื่น การเลือกอาชีพของเด็กในนครหลวงเป็นจริง (Realistic) เช่นกัน

ดร. อัญญา นิละณี นิละณี

บทที่ 4

สมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลและผลที่ได้

จากบทที่ 3 ที่ได้เสนอข้อมูลมาแล้วนั้น หากพิจารณาด้วยสายตาแล้ว มีหลายประเด็นที่น่าสนใจ แต่การพิจารณาโดยสายตานั้น มีความลำเอียงได้ง่าย หากจะเฝ้าจากผลของการสังเกตอย่างเดียว แล้วก็จะอาจจะผิดพลาด ทัศนวิสัยของนักการศึกษาในปัจจุบัน ฉะนั้น ในบทนี้จะได้วิเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นประกอบ

ภูมิหลัง เมื่อพิจารณาการพัฒนาประเทศของรัฐบาลทุกสมัยที่ผ่านมา รัฐบาลชุดแรก ๆ ใ้ทุ่มเทเงินทองและทรัพยากรคนอันลงในส่วนกลาง คือ เขตกรุงเทพมหานคร มากกว่าในเขตภาคต่าง ๆ ที่เป็นชนบท ความรุ่งเรืองความเติบโตในตึกกรมบ้านช่องและเครื่องใช้สอย จึงมีในนครหลวงมากกว่าในเขตภาคต่าง ๆ ของประเทศที่เป็นชนบท อาจเป็นบางครั้งบางคราวเท่านั้น ที่ประเทศมีความจำเป็น ที่ต้องทุ่มเทในเขตภาคต่าง ๆ เป็นพิเศษนอกเหนือจากที่ได้ปฏิบัติอยู่โดยปรกติ

เมื่อรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2502 และได้ตั้งสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติขึ้น มีแผนพัฒนาประเทศ เรียกว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนทำเป็นระยะ ระยะละ 5 ปี ปัจจุบัน (พ.ศ. 2517) อยู่ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 3 ซึ่งแผนนี้จะสิ้นสุดในปี พ.ศ. 2519 นั้น

เมื่อมีแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้น การทุ่มเทเงินทองและทรัพยากรได้กระจายออกไปตามเขตภาคต่าง ๆ มากขึ้นกว่าที่เคยเป็นมา

จะอย่างไรก็ตามในเขตส่วนกลางก็ยังคงยังได้รับการลงทุนสูงกว่าในเขตชนบทอยู่นั่นเอง โดยธรรมชาติของการลงทุนแล้ว ต้องหวังผลที่ได้จากการลงทุนนั้นด้วย การให้การศึกษาก็เป็นการลงทุนประเภทหนึ่ง แม้ในสมัยก่อนนักการศึกษาจะไม่ยอมรับว่าการศึกษาก็การลงทุน แต่ในปัจจุบันนี้จะหลีกเลี่ยงไม่ได้จะต้องยอมรับกันโดยสนิทกันว่า การศึกษาก็การลงทุน

ดังที่กล่าวแล้ว รัฐบาลทุ่มเทเงินทองในส่วนกลางมากกว่าในส่วนภูมิภาค การศึกษาก็เช่นกัน จำนวนสถาบันการศึกษาระดับสูง จำนวนครูอาจารย์และอุปกรณ์การศึกษาที่ทันสมัย ส่วนใหญ่มีมากในส่วนกลาง คือกรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา แล้ว เป็นหลักสูตรเดียว ทั้งในส่วนกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลางและส่วนภูมิภาคเหมือนกัน คือเตรียมคนเข้าเรียนต่อในชั้นสูงขึ้น จริงอยู่ในปัจจุบันรัฐได้พยายามให้โรงเรียนมีหลักสูตรที่เรียกว่าโรงเรียนแบบผสม แต่ก็ยังเป็นเพียงการริเริ่มเท่านั้น ส่วนใหญ่หลักสูตรยังคงเป็นหลักสูตรเดียวอยู่ตามเดิม

เมื่อรัฐได้

1. ลงทุนจ่ายเงินและทรัพยากรในส่วนกลางมากกว่าส่วนภูมิภาค และ
 2. หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมนั้นเป็นหลักสูตรเดียวตลอดทั้งประเทศ
- ฉะนั้น หน้าที่ผลิตผลของโรงเรียน ก็นักเรียนจะต้องแตกต่างกัน เพราะทุนที่ลงไป

แตกต่างกัน และเราน่าจะถือได้ว่าผลผลิตในส่วนกลางเป็นผลผลิตที่พึงใจเป็นผลผลิตตามอุดมการณ์ที่เรามุ่งหวังไว้ ที่ผู้ผลิตอื่น ๆ ในส่วนภูมิภาค จะต้องพยายามเร่งรัดให้เขาถึงลักษณะของผลิตผลแห่งนครหลวง

การผลิตคนของโรงเรียนย่อมแตกต่างไปจากการผลิตสินค้าของโรงงานอุตสาหกรรม อยู่ประการหนึ่ง ผลผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมนั้น เราอาจวัดได้โดยลักษณะที่ปรากฏ เช่น รูปปร่าง, สี, น้ำหนัก ฯลฯ ของผลผลิตนั้น ๆ ส่วนผลผลิตของโรงเรียน ก็นักเรียนนั้น มีอาจจะวัดลักษณะดังกล่าวได้ ผลผลิตของโรงเรียนนั้น ออกมาทางสติปัญญา ความสามารถ ทักษะ ทศนคติ ความต้องการ หรือค่านิยม เป็นต้น

จากการศึกษานี้ ได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและเหตุผลของการเลือกอาชีพ การที่นักเรียนแสดงออกซึ่งการเลือกอาชีพและเหตุผลของการเลือกอาชีพที่สำรวจมาแล้วนั้น และที่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างได้แสดงออกมาเช่นนั้น คงนับว่าเป็นผลผลิตของโรงเรียน ถ้าเป็นผลของโรงงานประเภทเดียวกัน ก็น่าที่จะมีผลผลิตอย่างเดียวกัน ที่จะยิ่งหย่อนต่างกันก็เกี่ยวกับทุนที่ลงไปเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้เอง ผู้เขียน มีความปรารถนาที่จะทราบว่า นักเรียน มศ. 3, มศ. 5 ในเขตภาคต่าง ๆ เลือกอาชีพใดแตกต่างไปจากนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร (กทม.) อย่างไร โดยถือเขต กรุงเทพมหานคร เป็นหลัก

สมมติฐาน การเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มศ. 3, มศ. 5 ของนักเรียน

ในเขตภาคกลาง, ภาคเหนือ, ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างไปจากการเลือกอาชีพของนักเรียนในระดับชั้นเดียวกันของกรุงเทพมหานคร

วิธีการวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การทดสอบ คาย - สะแคว (CHI-SQUARE)

$$1. \text{ สูตร } X^2 = \sum \frac{(O-E)^2}{E}$$

X^2 คือ CHI-SQUARE

O คือ ความถี่ที่สังเกตได้ (OBSERVED FREQUENCY)

E คือ ความถี่ที่ไ้ตามทฤษฎี (EXPECTED FREQUENCY)

2. การหาค่า O และ E โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละเขต คือ ผลผลิตของการศึกษาได้แก่นักเรียนตัวอย่าง มศ. 3, มศ. 5 ของเขตต่าง ๆ รวม 5 เขต คุณภาพของนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตนั้นอยู่ที่การศึกษาที่ลงทุนไป การวัดคุณภาพ ซึ่งเกิดขึ้นเพราะผลของการศึกษานั้น ย่อมทำควยความลำบาก ในที่นี้จะวัดจากผลของการแสดงออกของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น

ฉะนั้น สิ่งที่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่แสดงออกมาโดยการเลือกอาชีพนั้น ย่อมมีเอกลักษณ์ของคนแต่ละกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มที่ไ้ตามทฤษฎี คือ E เพราะรัฐได้ลงทุนเพื่อมุ่งหวังให้ไ้ผลิตผลตามจุดหมายของหลักสูตร

ในเขตภาคต่าง ๆ คือ กลาง, เหนือ, ใต้ และตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น รัฐลงทุนหย่อนกว่าในส่วนกรุงเทพมหานคร ย่อมจะไ้คุณภาพไม่ทัดเทียมตามที่หวังไว้ ฉะนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ไ้จากเขตภาคชนบทจึงเป็น O

3. วิธีการคำนวณ ได้พิจารณาอาชีพที่นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละเขตเลือกที่มีจำนวนสูง ความถี่ประมาณ 100 คน ได้ 8 อาชีพจะไ้เห็นในตารางต่อ ๆ ไป นำความถี่เหล่านั้นมาเปลี่ยนเป็นอัตราส่วน ฉะนั้น อาชีพต่าง ๆ 8 อาชีพที่เลือกสรรมานั้น จึงเป็นองค์ประกอบของผลิตผลของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างนั้น ๆ

จากนั้นได้ดำเนินการคำนวณตามวิธีการของ คาย-สแคว (CHI-SQUARE)
ต่อไปนี้เป็นวิธีการคำนวณและผลที่ได้ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างนักเรียน มศ. 3, มศ. 5
เขตภาคกลาง กับกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร โดยวิธี
CHI-SQUARE

	O (กลาง)		E (กทม.)		(O-E)	(O-E) ²	(O-E) ² E
	คน	อัตราส่วน	คน	อัตราส่วน			
1. ครู	990	10.5	334	5.6	4.9	24.01	4.28
2. กายภาพ บัณฑิต	193	2.0	470	7.8	-5.8	33.64	4.31
3. ช่างกล-ไฟฟ้า	272	2.8	168	2.8	0	0	0
4. แพทย์	118	1.3	129	2.1	-0.8	0.64	0.30
5. พยาบาล	145	1.5	120	2.0	-0.5	0.25	0.12
6. วิศวกร	94	1.0	105	1.7	-0.7	0.49	0.28
7. ทหาร	165	1.7	66	1.1	0.6	0.36	0.32
8. เกษตร ป่าไม้	100	1.1	60	1.0	0.1	0.01	0.01
							9.62

$$df = 8 - 1$$

$$= 7$$

$$a = 0.05$$

$$\text{ฉะนั้น } \chi^2 = 14.07 \text{ เมื่อ } \sum (O-E)^2 / E = 9.62$$

นั่นคือกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในเขตภาคกลางไม่แตกต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างของนักเรียน
ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างนักเรียน มศ. 3, มศ. 5
เขตภาคเหนือ กับกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร โดยวิธี

CHI - SQUARE

อาชีพ	O (เหนือ)		E (กทม.)		(O-E)	(O-E) ²	(O-E) ² / E
	คน	อัตราส่วน	คน	อัตราส่วน			
1. ครู	897	16.0	334	5.6	10.4	108.16	19.31
2. ค้าขาย บัญชี	56	1.0	470	7.8	-6.8	46.24	5.93
3. ช่างกล-ไฟฟ้า	136	2.4	168	2.8	-0.4	0.16	0.06
4. แพทย์	114	2.0	129	2.1	-0.1	0.01	0
5. พยาบาล	199	3.5	120	2.0	1.5	2.25	1.12
6. วิศวกร	65	1.2	105	1.7	-0.5	0.25	0.15
7. ทหาร	59	1.1	66	1.1	0	0	0
8. เกษตร ป่าไม้	145	2.6	60	1.0	0.6	0.36	0.36
							26.93

df = 7

a = 0.05

ฉะนั้น $X^2 = 14.07$ เมื่อ $\sum(O-E)^2/E = 26.93$

นั่นคือกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนในเขตภาคเหนือแตกต่างไปจากกลุ่มเด็กนักเรียนใน
กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ ๔.๓ แสดงการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ม.ศ.๓ ม.ศ.๕ เขตภาคใต้
 กับกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร โดยวิธี CHI - SQUARE

อาชีพ	O (โต)		E (กทม.)		O-E	(O-E) ²	(O-E) ² E
	คน	อัตราส่วน	คน	อัตราส่วน			
๑. ครู	๓๕๕	๑๑.๔	๓๓๔	๕.๖	๕.๘	๓๓.๖๔	๖.๐๑
๒. กายภาพ บัญชี	๑๑๑	๑.๓	๔๓๐	๓.๘	-๒.๕	๕.๘๕	๕.๓๕
๓. ช่างกล ไฟฟ้า	๑๕๐	๒.๓	๑๖๘	๒.๘	-๐.๕	๐.๒๕	๐.๐๘
๔. แพทย์	๖๖	๐	๑๒๙	๒.๑	-๒.๑	๔.๔๑	๒.๑
๕. พยาบาล	๑๐๕	๑.๖	๑๒๐	๒.๐	-๐.๔	๐.๑๖	๐.๐๘
๖. วิศวกร	๓๕	๑.๑	๑๐๕	๑.๓	-๑.๒	๑.๔๔	๑.๕๑
๗. ทหาร	๕๕	๑.๔	๖๖	๑.๑	๐.๓	๐.๐๙	๐.๐๘
๘. เกษตร ป่าไม้	๑๘๖	๒.๘	๖๐	๑.๐	๑.๘	๓.๒๔	๓.๖๘
							๑๘.๘๖

df = 7

a = 0.05

นั่น $\chi^2 = 14.07$ เมื่อ $\sum \frac{(O-E)^2}{E} = 18.86$

นั่นคือกลุ่มนักเรียนเขตภาคใต้แตกต่างไปจากกลุ่มเด็กนักเรียนเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ ๔.๔ แสดงการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างนักเรียน มศ.๓ มศ.๕
 เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร
 โดยใช้วิธี CHI - SQUARE

อาชีพ	O (อีสาน)		E (กทม)		O-E	(O-E) ²	$\frac{(O-E)^2}{E}$
	คน	อัตราส่วน	คน	อัตราส่วน			
๑. ครู	๑๑๕๒	๒๘.๑	๓๓๔	๕.๖	๒๒.๕	๕๐๖.๒๕	๙๐.๔๐
๒. ค่ายาย บัญชี	๙๘	๒.๕	๔๗๐	๗.๘	-๕.๕	๒๙.๑๖	๓.๗๕
๓. ช่างกล ไฟฟ้า	๑๖๙	๔.๑	๑๖๘	๒.๘	๑.๓	๑.๖๙	๐.๖๐
๔. แพทย์	๕๘	๑.๕	๑๒๙	๒.๑	-๐.๖	๐.๓๖	๐.๒๓
๕. พยาบาล	๑๕๗	๓.๖	๑๒๐	๒.๐	๑.๖	๒.๕๖	๑.๒๘
๖. วิศวกร	๕๑	๑.๐	๑๐๕	๑.๗	-๐.๗	๐.๔๙	๐.๒๙
๗. ทหาร	๑๖๐	๓.๙	๖๖	๑.๑	๒.๘	๗.๘๔	๗.๑๓
๘. เกษตร ป่าไม้	๙๗	๒.๕	๖๐	๑.๐	๑.๕	๒.๒๕	๑.๕๖
							๑๐๕.๖๓

$$df = 7$$

$$a = 0.05$$

$$\text{ฉะนั้น } x^2 = 14.07, \text{ เมื่อ } \sum \frac{(O-E)^2}{E} = 105.63$$

นั่นคือกลุ่มนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแตกต่างไปจากกลุ่มนักเรียนในกรุงเทพมหานคร

ผลที่ได้ การทดสอบนี้ หานัยสำคัญของความแตกต่างในทางสถิติ ระดับความเชื่อมั่น ๐.๐๕
ได้ผลออกเป็น ๒ ประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. กลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ม.ศ.๓ ม.ศ. ๕ ของเขตภาคกลางไม่แตกต่างไปจากกลุ่ม -
ตัวอย่างของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร

๒. กลุ่มนักเรียนตัวอย่าง ม.ศ.๓ ม.ศ.๕ ของภาคเหนือ, ภาคใต้ และภาคตะวันออก -
เฉียงเหนือ แตกต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร.

บทที่ 5

อภิปราย ผลที่พบจากการวิจัย

สาระสำคัญของ การค้นคว้าในครั้งนี้ และจากการทดสอบตามสมมติฐานแล้ว พบว่าเด็กในเขตภาคกลาง มีความต้องการเลือกอาชีพเหมือนเด็กในเขตนครหลวง ส่วนเด็กในเขตภาคต่าง ๆ นอกนั้นแตกต่างไปจากเด็กในกรุงเทพมหานคร จากผลของการวิจัยนี้ เป็นที่น่าคิดดังนี้

1. เนื่องจากเขตภาคกลาง และเขตกรุงเทพมหานคร มีสิ่งแวดล้อม, ครู, อุปกรณ์การสอน, งบประมาณ ทัดเทียมกันทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ จึงทำให้ "ผลผลิต" ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ถ้าจะถือว่าเด็กในภาคกลาง หรือเด็กในกรุงเทพมหานคร เป็น"คนแบบ" ของเด็กไทย ที่เราจะ "หล่อหลอม" ให้เด็กในภาคอื่น ๆ เหมือน รัฐจะลงทุน ทั้งในด้านตัวครู อุปกรณ์การสอน และปรับปรุงสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ให้ทัดเทียมกับภาคกลางเป็นอันน้อย ผลผลิตจึงจะใกล้เคียงกัน

มีปัญหาว่า "คนแบบ" ของเราที่เราปั้นขึ้นมาด้วย งบประมาณการศึกษา 20 % ของงบประมาณทั้งหมดนั้น เป็นคนแบบ ที่เราปรารถนาเป็นคนแบบ ที่เราต้องการแล้วหรือ ในระยะขบวนการที่ผ่านมา ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นจากเด็กในกรุงเทพมหานคร และในเขตภาคกลาง ที่ไม่รู้จักสิทธิและหน้าที่ นั้น กูจะมีมากกว่าในภาคอื่น ๆ พฤติกรรมที่เด็กในกรุงเทพมหานครกำลังแสดงออกอยู่นี้ เป็นผลจากการศึกษาอบรมหรือไม่ ?

ถ้าเป็นเช่นนั้น สิ่งที่เราได้ลงทุนไปแล้วและที่กำลังลงทุนอยู่ จะเป็นการทุ่มทุนหรือไม่ ประการใด คำตอบก็อาจเห็นอยู่ชัดแจ่มแจ้ง

2. น่าสนใจว่าเหตุใดเด็กในกลุ่มตัวอย่างของเขตภาคกลางจึงไม่แตกต่างไปจากเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๆ ที่สิ่งแวดล้อมผิดแผกกัน กล่าวคือในกรุงเทพมหานครเป็นลักษณะของนครหลวง เต็มไปด้วยตึกกรมบานของ ถนนหนทางที่สับสน การจราจรติดขัด ส่วนเขตภาคกลางนั้น ยังมีลักษณะเป็นชนบท เหมือนเขตภาคอื่น ๆ อยู่มาก เมื่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างออกไป เช่นนี้ นิสัยใจคอความรู้สึกนึกคิดก็น่าจะแตกต่างกันออกไป แต่จากผลของการทดสอบพบว่าไม่ต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผลของการศึกษาที่รัฐได้ลงทุนไป กล่าวคือ อุปกรณ์การสอน, จำนวนและคุณภาพ

ของครู ในเขตภาคกลางไม่ได้แตกต่างกันจากในเขตกรุงเทพมหานคร

หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความเจริญรุ่งเรืองในวัฏจักรนั้น มีศูนย์กลางอยู่ใน นครหลวง แล้วค่อยแผ่กระจายออกไปโดยรอบทุกทิศ ขณะนี้ความรุ่งเรืองนั้นได้แผ่ขยายออกไปสู่ เขตภาคกลางของประเทศแล้ว หากเทียบความแนวโน้มนี้ หวังใ้ควรวินหนึ่ง ความรุ่งเรืองคงแผ่ กระจายไปทั่วทั้งราชอาณาจักรเป็นแน่นอน

3. เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลรองการเลือกอาชีพ เด็กนักเรียนทุกเขตภาคของประเทศ เลือกเหตุผลของ (1) โอกาสที่จะมีงานทำเมื่อเรียนจบ มาเป็นอันดับหนึ่ง อันดับที่ 2 ได้แก่ ของ (2) ความก้าวหน้าในอาชีพ เหตุผลมาในอันดับที่ 3 คือ ของ (10) การมีส่วนได้ช่วยพัฒนา สังคม ตามลำดับ

เหตุผลการมีโอกาสดำรงงานเมื่อเรียนจบ นับว่าเป็นความต้องการพื้นฐาน เมื่อนักเรียน ได้สนองความต้องการเฉพาะคนแล้ว ก็อยากช่วยเหลือคนอื่น คือสังคมด้วย ความต้องการนี้เป็นไป ตามอันดับ ตามทฤษฎี Hierachy of Needs ของมัสโลว์ ดังที่กล่าวมาแล้ว

เมื่อได้พบความจริงเช่นนี้ การศึกษาควรจะมุ่งเพื่อให้สนองความต้องการพื้นฐานก่อน คือกำจัดหลักสูตร และการสอนการเรียน ให้เด็กนักเรียนออกไปทำงานได้ทันที ตามระดับของ ความสามารถ ควรสอนในสิ่งที่ใกล้ตัว เพื่อเด็กที่จะออกไปทำได้ ตัวอย่างการเรียนวิชาชีววิทยา เช่น เคยให้ฆ่าตัด ไล่เคื่อน หรือแมลงสาป ก็กลับเปลี่ยนมาสอนให้ฆ่าตัดเบ็ดหรือไก่ หรือตอนไก่ โดยตรง เมื่อนักเรียนออกไปแล้วจะโคปฏิบัติได้ ส่วนเรื่องพืชแทนที่จะเรียน เรื่องดอกตะบะ มาเรียนเรื่องการผสมของดอกขาว, ขาวโพล, มะม่วง, มะพร้าว ฯลฯ เป็นต้น จะได้ประโยชน์กว่า ในวิชาเคมี ควรเรียนเรื่องปุ๋ย, ยาฆ่าแมลง เป็นต้น ส่วนสูตรที่เป็นโยงใยซับซ้อนที่เรียนอยู่ในปัจจุบันนี้ ควรนำไปสอนในมหาวิทยาลัย

ในเรื่องของเครื่องยนต์กลไก ก็ควรเริ่มด้วยเครื่องเรือหางยาว, ควายเหล็ก เครื่องสูบน้ำ แทนเรียนเครื่องจักรไอน้ำ เรื่องไฟฟ้า แทนที่จะเรียนทฤษฎีไฟฟ้าที่ยากและโบราณหัน กลับมาเรียน เรื่องไฟฟ้าในยาน, เตาเร็ค, วิทยุ ฯลฯ โจทย์เลขบัญญัติไครยางค์ เรื่องกำไรขาดทุน ควรเปลี่ยนมาเป็นเรื่องการตลาด การลงทุนที่เป็นจริง จะเกิดประโยชน์กว่า

ตามที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นตัวอย่างเบื้องต้น เพื่อสนองความต้องการของนักเรียน
 ในชั้นอันคับคั่ง ของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ให้ได้ออก

4. เหตุผลที่นักเรียนทุกเขตภาค เลือกน้อยที่สุดโลกแกของ (8) คือ อำนาจ
 กับของ (5) คือ เครื่องแบบที่น่าสนใจ ในข้อนี้แตกต่างไปจากบุคคลกว่าใครพบเมื่อ พ.ศ. 2500
 ดังกล่าวมาแล้วแต่คนว่า เด็กชอบเป็นทหาร ตำรวจ ในครั้งนี้ ช่วงเวลาห่างกัน 17 ปี เด็กหนุ่ม
 สาว เกียจอำนาจ เกียจเครื่องแบบ นับว่าทัศนคติของเด็กได้เปลี่ยนไป อาจเป็นภัยเหตุนี้กระมัง
 ที่เด็กหนุ่มสาวมีความรังเกียจผู้บริหารสูงสุดของประเทศ ที่มีเครื่องแบบสวยหรู (และใช้อำนาจ
 ดังที่โคเห็นในวันมหาวิปโยค เมื่อ 14 ตุลาคม 2516)

สิ่งเหล่านี้ อาจเป็นสัญลักษณ์ของประชาธิปไตย ที่คนหนุ่มสาวได้เข้าพิทักษ์สิทธิของตน
 ไม่ยอมให้คนอื่นใช้อำนาจในทางที่ไม่ชอบธรรม เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป จากพฤติกรรมนี้ว่าเด็กหนุ่มสาว
 รู้จักรักษาสีทธิแห่งตน แต่ยังไม่ค่อยยินยอมอย่างทองแท้ ว่าเด็กหนุ่มสาวรู้จักหน้าที่ของตนเพียงใด

5. เหตุผลที่น่าสนใจอีกเหตุผลหนึ่งคือ ของ (13) ความเสียสละ นับว่าเด็กสนใจ
 ค่อนข้างมาก เป็นเรื่องซึ่งว่าเด็กหนุ่มสาวในปัจจุบันนี้ เป็นผู้นิยมเสียสละเพื่อส่วนรวมได้ ดังที่
 โคเห็นจากพฤติกรรมของเด็กหนุ่มสาวออกไปพัฒนาชุมชน ถ้าบเพียรมุ่งให้เด็กหนุ่มสาวได้ปฏิบัติจริง
 ไคมากดังกล่าวมาแล้วในข้อ 3. ก็ยังจะทำให้ความต้องการของเด็กหนุ่มสาวได้สัมฤทธิ์ผลมากขึ้น
 ทั้งในส่วนตนและส่วนรวมมากขึ้นเท่านั้น

ในปัจจุบันเด็กหนุ่มสาวมีน้ำใจที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวมและเด็กหนุ่มสาวยังขาดฝีมือ
 ขาดความสามารถ ที่ชุมชนต้องการ สิ่งนี้คงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ที่จะพัฒนาเด็กหนุ่มสาว
 มีคุณสมบัติครบตามที่สังคมต้องการต่อไป

บรรณานุกรม

1. เอกสารงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. 2517
2. สถิติจากกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ
3. หนังสือนวโกวาท
4. เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน
5. Boon Thung Nannar "Occupational Choices Compared with Occupational Opportunities of Selected Students from Chonburi"
6. Douglas, McGregor "The Human Side. Enterprise" Fifth Anniversary Convention of the School of Industrial Management, Cambridge, April, 9, 1975
7. Stephen "Educational Psychology"
8. Davis, Keith "Organizational Behavior"